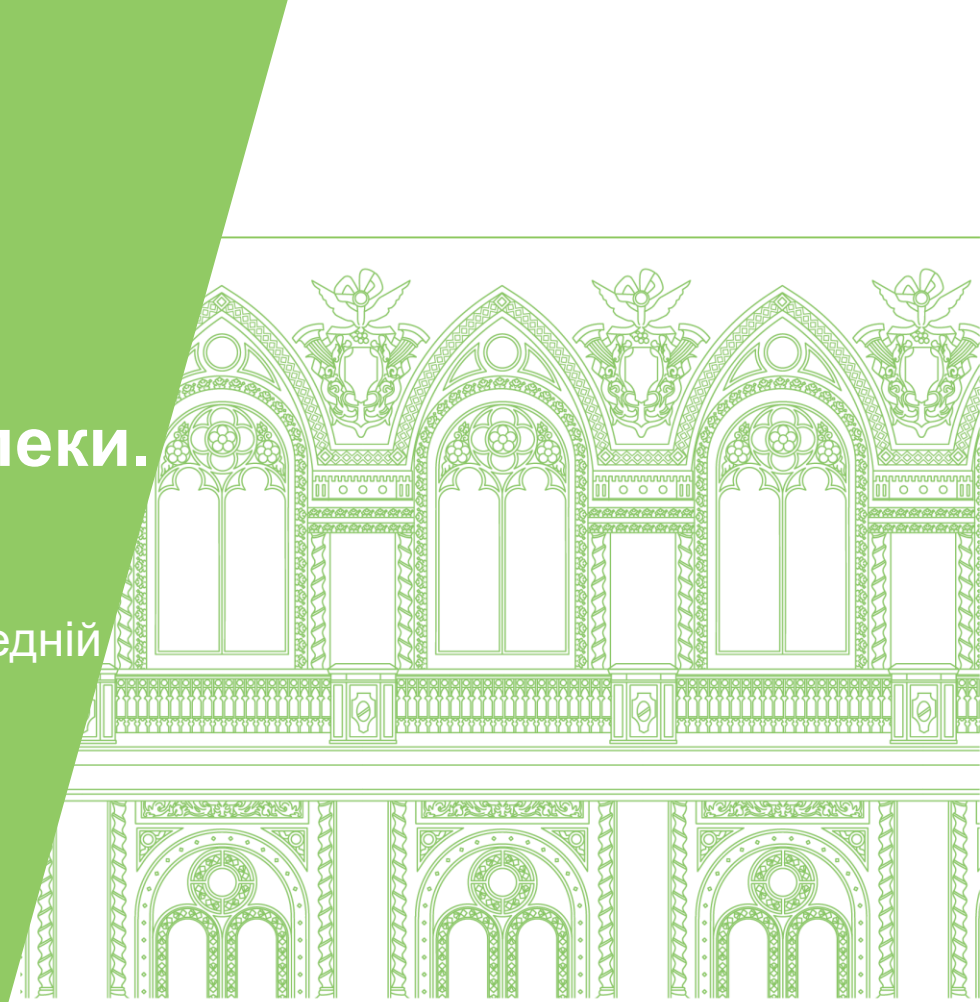

Правила платіжної безпеки. Види шахрайства

Урок з фінансової грамотності в середній
школі

Сьогодні поговоримо про...

- Хто такі шахраї?
- Вид шахрайства – фішинг.
- Платіжну банківську картку: що можна повідомляти, а що – ні.
- Вид шахрайства – вішинг.
- Вид шахрайства – скімінг.
- Як захистити смартфон?
- Якими мають бути паролі?

Шахраї

Хто такі шахраї?

Шахраї

Раніше шахраї викрадали гроші в реальному світі

Шахраї

Сьогодні є шахраї, які крадуть гроші у віртуальному світі

Шахраї у віртуальному просторі

**Шахрай може назватися
будь-ким:**

- вашим другом;
- працівником банку;
- працівником поліції.

Хто ловить шахраїв?

Фішинг

Фішинг (у перекладі з англ. означає "риболовля") – це вид шахрайства в інтернеті, що дає змогу шахраям виманити особисту інформацію про людину та незаконно заволодіти її коштами.

Фішинг

Шахраї надсилають шкідливі посилання:

- у месенджер;
- СМС-повідомленнями;
- на e-mail.

Приклад фішингу

Шахраї від імені друзів можуть надсилати повідомлення

Привіт,
Це ти на відео? 😞
<https://www.ofkfk/uk/>

Як не потрапити на гачок шахрая?

Спочатку думайте – потім клікайте!

- Не переходьте за посиланнями від незнайомців.
- Отримали посилання від знайомих, спершу перепитайте, а потім переходьте.

Приклад фішингу

Шахраї від імені друзів можуть просити допомоги в соціальних мережах

"Привіт! Позич, будь ласка, гроші до завтра! Дуже треба!"

Як не потрапити на гачок шахрая?

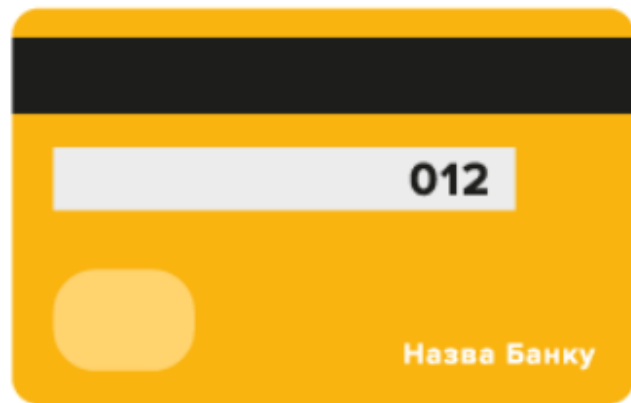
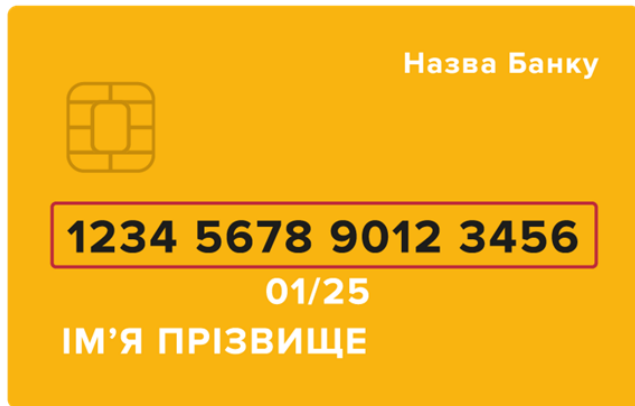
- Запитайте в друга про те, що може знати тільки він і ви.
- Перетелефонуйте другові.

Платіжна банківська картка

Повідомляти можна тільки
16-значний номер картки

НІКОМУ НЕ КАЖІТЬ
тризначний номер на звороті
картки

Вішинг

Вішинг – це вид шахрайства, коли шахрай телефонує і переконує людину повідомити секретну інформацію або переказати гроші.

На яку інформацію полює шахрай?

- Інформацію про платіжну картку.
- Паролі.
- Коди в смс, які надсилають банки.

Вішинг

**Пам'ятайте, шахрай може
назватися будь-ким:
працівником банку чи поліції.**

**Телефонують та питають про вашу
картку – кладіть слухавку!**

Повідомте батьків про випадок.

Платіжна банківська картка

**Тримайте в секреті
пін-код до картки!**

Скімінг

Скімінг - це вид шахрайства, коли шахрай робить копію платіжної картки за допомогою спеціального обладнання, яке встановлює на банкомат.

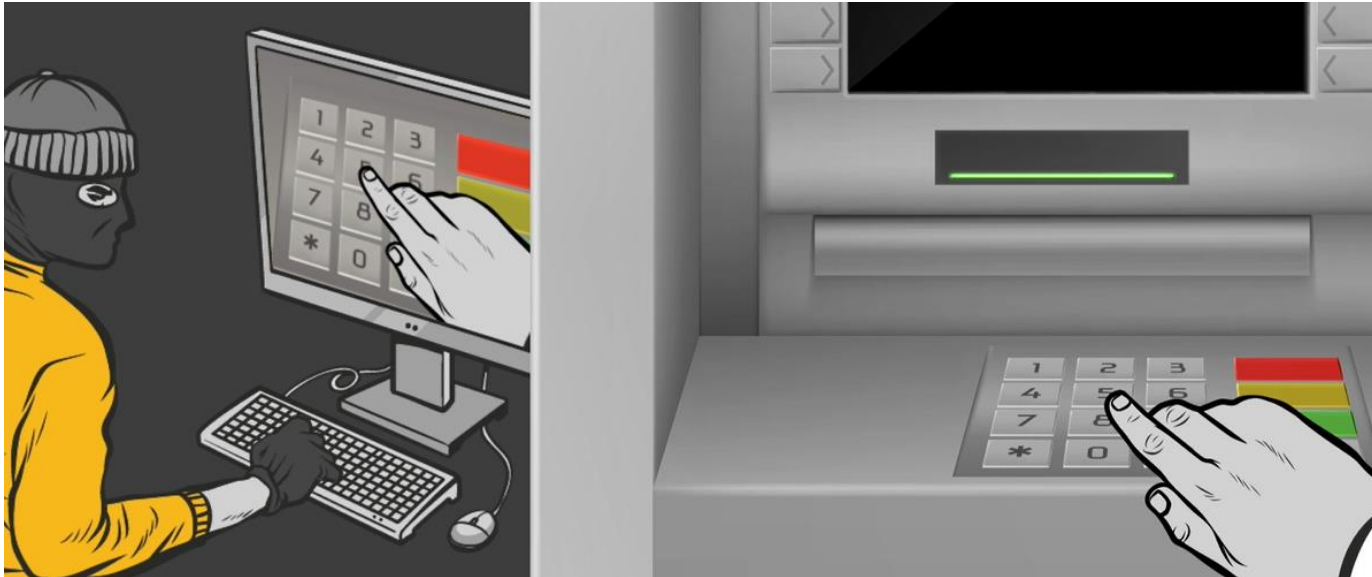
Скімінг

Шахрай установлює маленьку, майже непомітну камеру на банкомат

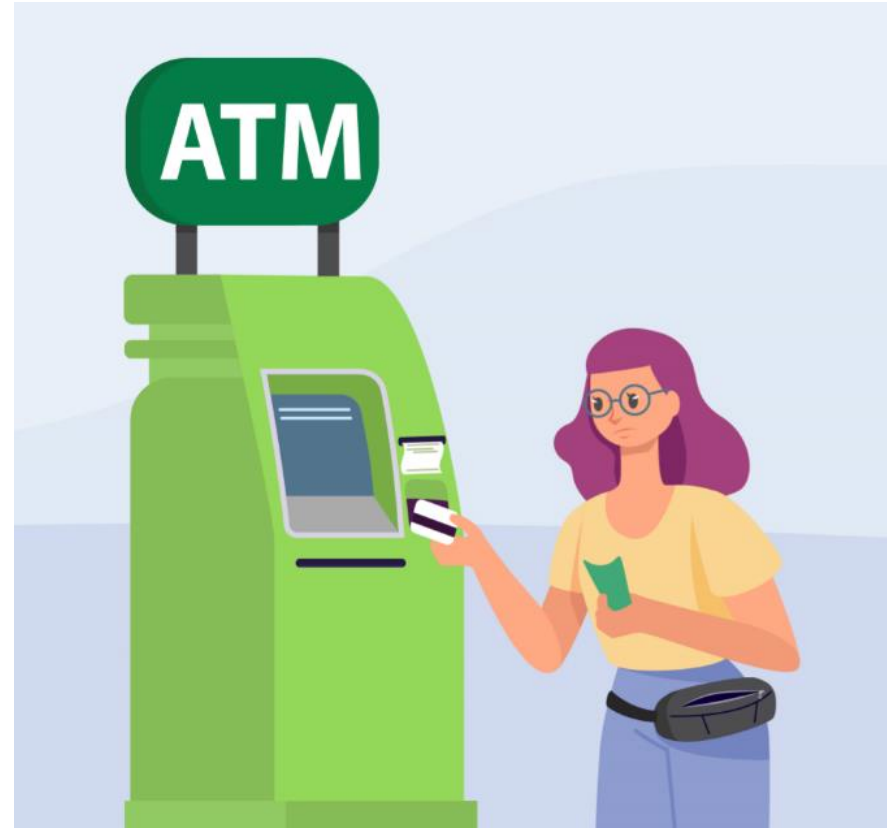
Скімінг

Підглядає через відеокамеру, який пін-код вводить людина

Скімінг

Щоб безпечно знімати готівку з банкомата, дотримуйтеся простого правила

Скімінг

**Правильно прикривайте клавіатуру
під час уведення пін-коду**

Смартфон

Гаманець = смартфон

Смартфон

Шахраї можуть скористатися смартфоном у своїх цілях

**Оберігайте свій
смартфон як зіницю ока!**

Як захистити смартфон?

Захистіть свій смартфон

Установіть пароль для входу або використовуйте біометрію для входу (сканер відбитка пальця, розпізнавання обличчя).

Налаштуйте самостійно або попросіть допомоги у дорослих

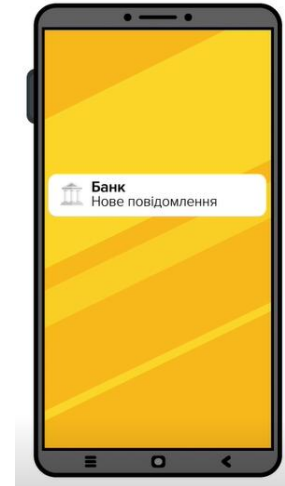

Лайфхаки з платіжної безпеки

Захистіть свій смартфон

Налаштуйте показ сповіщень на заблокованому екрані у такий спосіб, щоб приховати їх конфіденційний вміст.

Налаштуйте самостійно або попросіть допомоги в дорослих

Смартфон

Захистіть свій смартфон

Не залишайте смартфон без нагляду, завжди тримайте його біля себе.

Лайфхаки з платіжної безпеки

Що робити, якщо втратили смартфон?

1. Негайно повідомте батьків.
2. Змініть паролі на тих ресурсах, якими користувалися через смартфон або попросіть допомоги в дорослих.

Лайфхаки з платіжної безпеки

Пароль – це ключ до ваших даних

Використовуйте складні паролі

Складний пароль може містити:

- великі та малі літери;
- 8 і більше символів;
- цифри та спеціальні знаки/символи.

Лайфхаки з платіжної безпеки

Для створення пароля **не використовуйте** імена домашній улюбленців, свої уподобання, дату народження тощо

Murchuk134 – це слабкий пароль!

Паролі

*Для створення паролів
використовуйте мотиваційні
фрази, рядки українських пісень,
віршів, українських прислів'їв.*

Ой у лузі червона калина...

Паролі

**Тримайте в
секреті паролі**

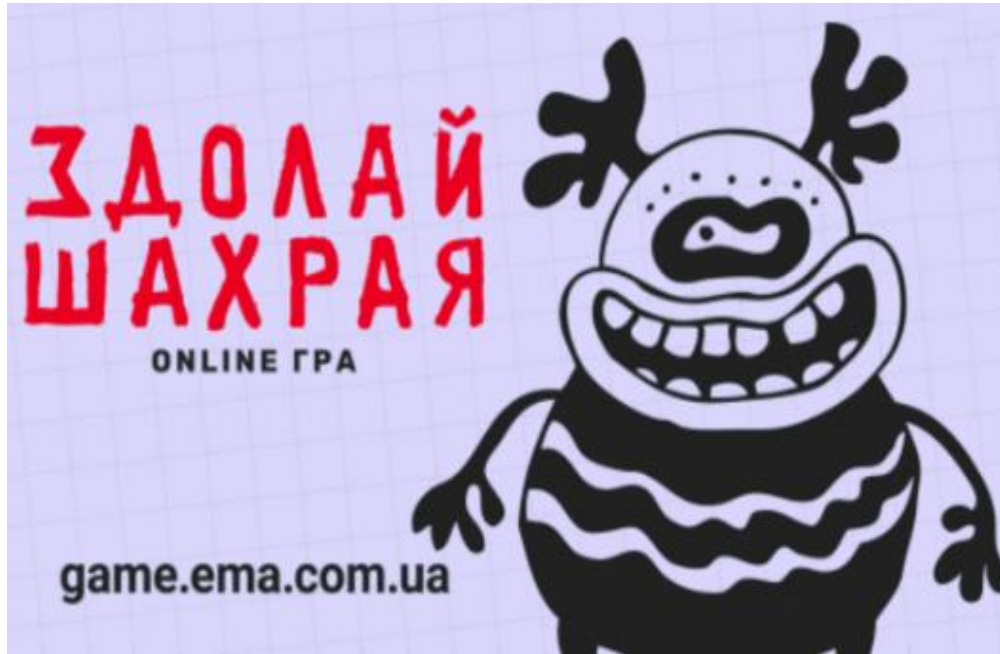
Паролі

**Використовуйте
різні паролі**

Прокачайте свої знання з платіжної безпеки

Онлайн-гра "Здолай шахрая"

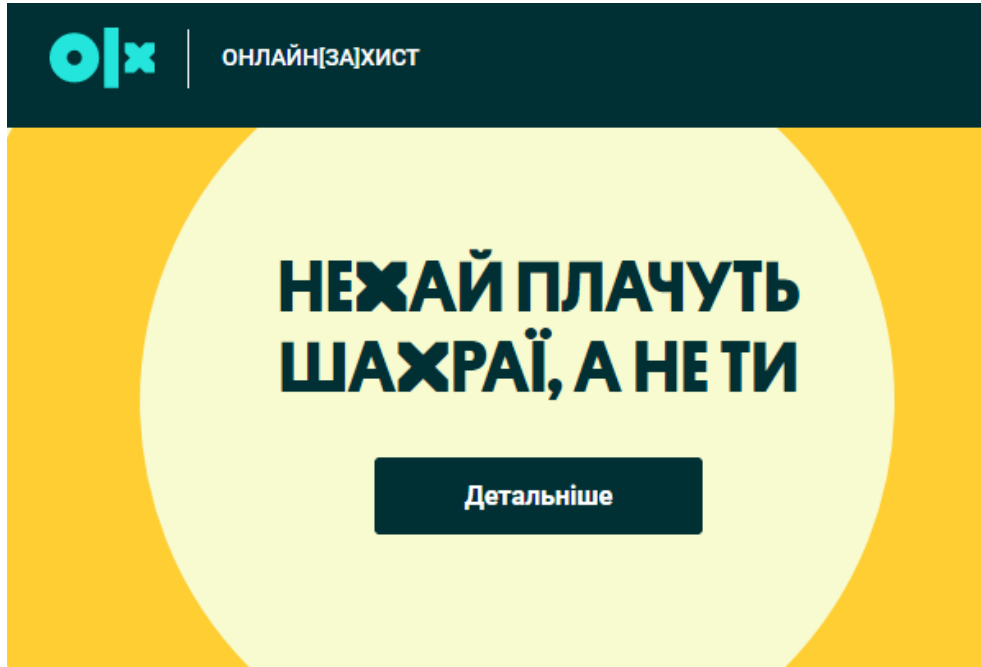
Прокачайте свої знання з платіжної безпеки

Серіал "Школа платіжної грамотності"

Прокачайте свої знання з платіжної безпеки

Сайт про безпечний онлайн-шопінг

Прокачайте свої знання з платіжної безпеки

Сайт НБУ з платіжної безпеки

#ШахрайГудбай

